

MITROPOLIA MOLDOVEI ȘI BUCOVINEI

TEOLOGIE ȘI VIAȚĂ

REVISTĂ DE GÂNDIRE ȘI SPIRITUALITATE CREȘTINĂ

Tipărită cu binecuvântarea
Înaltpreasfințitului
TEOFAN
Mitropolitul Moldovei și Bucovinei

SERIE NOUĂ – ANUL XXIV (XC), Nr. 9-12, SEPTEMBRIE-DECEMBRIE 2014

Mitropolia Moldovei și Bucovinei

TEOLOGIE ȘI VIAȚĂ

REVISTĂ DE GÂNDIRE ȘI SPIRITUALITATE CRESTINĂ

CUPRINS

HERMENEUTICA TEXTULUI RELIGIOS, ÎN PERSPECTIVĂ SOTERIOLOGICĂ

Pr. prof. dr. Ioan C. TEȘU , <i>Chipul „Părintelui duhovnicesc”, în scrierile Cuviosului Paisie Aghioritul (II)</i>	5
Pr. dr. Constantin STURZU , <i>Un decalog al duhovnicului</i>	24
Conf. dr. Vasile CRISTESCU , <i>„Persoană” și „natură” în teologia lui Leonțiu de Bizanț</i>	28
Archim. Hrisostom RĂDĂȘANU , <i>Tertullian and the Christian Theology of Peace</i>	43
Diac. asist. dr. Ioniță APOSTOLACHE , <i>Dimensiunea ascetico-mistică a teologiei lui Ioan Sabba de Dalyatha în Epistolele XII-XVII</i>	54
Dr. Eduard Eugen GEGIU , <i>La disputa iconoclasta e la crisi del culto delle immagini religiose nell'oriente cristiano</i>	71
Pr. asist. dr. Cosmin SANTI , <i>Cutul morților în Biserica Ortodoxă, oglindit în textele iconografice</i>	91
Asist. cercet. Constantin RĂCHITĂ , <i>Fundamentele hermeneuticii biblice occidentale în Liber Regularum a lui Ticonius</i>	118
Cătălin VARGA , <i>Δικαιοσύνη în limbajul biblic. O scurtă incursiune filologică, exegetică și teologică</i>	131
Monah Dionisie ȚUCĂ , <i>Întâlnirea dintre David și Goliat. Mit biblic sau adevăr revelat?</i>	146

IN MEMORIAM

<i>Arhiepiscopul Eftimie Luca a trecut la Domnul</i>	167
† DANIEL , Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române , <i>Un ierarh înțelept, harnic și darnic: Arhiepiscopul Eftimie al Romanului și Bacăului (1914-2014)</i>	170

† **TEOFAN, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, Arhiepiscopul Eftimie – un veac de comuniune în iubire** 173

† **Ioachim BĂCĂUANUL, Episcop-Vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, Părinții noștri spirituali nu mor niciodată** 178

TRADUCERI

Prof. dr. Georgios MANTZARIDIS, Autonomie și eteronomie în morală (traducere din limba greacă de **Ierom. dr. Nathanael NEACȘU**) 185

Pr. conf. dr. Ioannis G. SKIADAREISIS, Scenele liturgice și materialul imnic ale Apocalipsei Sfântului Ioan Teologul (traducere din limba greacă de **Dr. Nicolae N. BURĂȘ**) 193

Pr. conf. dr. Ioannis G. SKIADAREISIS, Modele de slujire preoțească în Apocalipsa Sfântului Ioan Teologul (traducere din limba greacă de **Dr. Nicolae N. BURĂȘ**) 226

RECENZII

† **Ilarion ALFEYEV, Mitropolit de Volokolamsk, Lumea duhovnicească a Sfântului Isaac Sirul** (Pr. dr. Constantin STURZU) 256

† **Emilian LOVIȘTEANUL, Episcop-Vicar al Arhiepiscopiei Râmnicului, Teologie și istorie bisericească. De la Sfintele Taine la sfințirea omului** (Prof. dr. Felicia DUMAS) 260

Pr. prof. dr. Petre SEMEN, Meditații la Psalmi, vol. I (Drd. Petru PAVĂL) 266

Pr. dr. Liviu PETCU, Îndumnezeirea omului după învățătura Sfântului Grigorie de Nyssa (Prof. dr. Tudor GHIDEANU) 270